

Javaslat a
„[Tenkes kapitánya kultusz¹]”
[Baranya² vármegyei] értéktárba történő felvételéhez

Készítette:
Mojzes Tamás

Siklós, 2023. 02. 21.

¹ Kérjük, adja meg a nemzeti érték pontos megnevezését.

² Kérjük, adja meg, melyik vármegyei értéktárba kezdeményezi a felvételt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: Siklói Települési Értéktár Bizottság

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Mojzes Tamás

Levelezési cím: 7800 Siklós, Kossuth tér 1.

Telefonszám: 30/773-1816

E-mail cím: tamas.mojzes@siklos.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Tenkes kapitánya kultusz

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:³

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ <u>kulturális örökség</u>	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

igen
amely nemzetiség:⁴

nem

4. A vármegyei értéktárba felvételre javasolt nemzeti értéket tartalmazó települési/tájegységi értéktár megnevezése és a felvétel dátuma: Siklói Települési Értéktár, 2020. 09. 24.

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása): A Tenkes kapitánya 1963-ban Baranya vármegyében, Siklóson forgatott, 1964-ben vetített 13 részes, fekete-fehér magyar televíziós filmsorozat, amelyet Örsi Ferenc forgatókönyve alapján Fejér Tamás rendezett, Zenéjét Vujicsics Tihamér komponálta. Ez volt a Magyar Televízió első és egyik legsikeresebb filmsorozata. A sorozat a magyar televíziózás hajnalán készült, költségvetése igen szűkös volt, ami időnként a jeleneteken is nyomott hagyott. A film sikerén felbuzdulva Örsi Ferenc azonos címen ifjúsági regény formájában is feldolgozta a történetet, szinte azonnal a forgatókönyv megírása után. A Tenkes kapitánya filmsorozat volt a Magyar Televízió legelső, a legtöbbszor vetített, a legtöbb országban bemutatott és a legtöbb nyelvre szinkronizált sorozata. A 13 részes tv-sorozat rövidített változataként egy kétrészes mozifilmet is készítettek belőle, amit 1965. június 10-én mutattak be.

³ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

⁴ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

Siklós Város Önkormányzata 2000. május 4-én döntött arról, hogy városunk díszpolgára lesz Zenthe Ferenc és Szabó Gyula, akik a filmsorozatban Eke Mátét és Buga Jakabot alakítják.

2002. június 6-án a siklói várban adták át a Tenkes kapitánya panoptikumot, ami a filmből vett kocsma jelenetet mutatta be. Az átadóra meghívták a film főszereplőit.

2007. április 24-én a Ságvári Endre teret, Zenthe Ferenc tiszteletére nevezték át. Siklós határában Riczu Sándor által létrehozott lovas tanya a Tenkes Kapitánya Lovas tanya nevet vette fel.

Siklóson a 2008-ban átadott zenélőszökőkútnál Vujicsics Tihamér Tenkes kapitány című film főcím zenéje szól.

2008. május 31. – június 01.-én a Siklói Vár szervezésében Budapesten, a Siklói Borbarátnők öregbítették a Tenkes kapitánya kultuszát. A Hősök terén került megrendezésre az I. Nemzeti Vágta, melyre Siklós is benevezett. A kiállítók között városunk is bemutatkozott, „Siklói bácsi” pincéjét jelenítették meg az Andrássy úton felépített kiállítási helyszínen. A helyszínre látogatott Gera Zoltán (Dudva úr) színművész is.

2009. április 24-én a Szent György-napi Borverseny is a Tenkes kapitánya musical népszerűsítésének jegyében került megrendezésre. A várudvaron került először átadásra a Tenkes Kapitánya Bora Nagydíj, amit első alkalommal Vylyan Pincészet nyert meg Cabernet Franc borával. A program részeként jelmezben bemutatkoztak a musical szereplői, majd a várkapitány jelképesen átadta a vár kulcsát Eke Máténak, azaz a musical főszereplőjének Stohl Andrásnak.

2009. július 15-19. között mutatták be a várkertben a Tenkes kapitánya musicalt, a főpróbával együtt, öt előadás keretében, több, mint tízezer ember látta a produkciót, amire az ország minden részéből érkeztek a nézők.

2009. november 12. Művészetek palotája A Magyar Nemzeti Táncgyűttes bemutatja „A Tenkes kapitánya” című táncjátékot. A rendező-koreográfus Zsuráfszky Zoltán, közreműködtek a Honvéd Művészegyüttes.

2010-ben, július 22-25. között ismét bemutatták a Tenkes kapitánya musicalt

6. Indoklás a megyei értéktárba történő felvétel mellett: Idén jubilál a Tenkes kapitánya filmsorozat, 1963-ban forgatták Siklóson, Baranyában, melynek identitásunkban és a közösségépítésben is kiemelt a jelentősége. Az örökség, legyen az kulturális vagy természeti örökség gondoskodást igényel. Az utókor számára való megőrzése, a jelennek történő bemutatása és hasznosítása, mind felelős döntést igényel, akár magasabb, akár helyi szintről beszélünk. Erre törekszünk. Az a célunk, hogy a megyei értékek közé emelésével még jobban ráirányítsuk a figyelmet ezen hungarikumra.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források): -

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: -

III. MELLÉKLETEK

1. A megyei értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m*) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek: Siklós Város Önkormányzata Képviselő-testületének 188/2020. (XII. 3.) képviselő-testületi határozata
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról -
5. A nemzeti érték felvételéről a 4. pontban megjelölt értéktárba felvevő döntés másolata Siklói Települési Értéktár Bizottság jegyzőkönyve, amelynek része a javaslatához kapcsolható 5/2020. (IX. 24.) és 6/2020. (IX. 24) határozat

1. melléklet

A filmsorozat helyszíne napjainkban

(Fotó: Mojzes Tamás)

K I V O N A T

Siklós város képviselő-testületének 2020. december 3-i veszélyhelyzetben hozott döntése

188/2020. (XII. 3.) képviselő-testületi határozat:

Siklós város polgármestere a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet, illetve a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján úgy dönt, hogy támogatja a Siklói Értéktár Bizottság előterjesztését, hogy a következő helyi értékek felterjesztésre kerüljenek a Baranya Megyei Értéktár Bizottsághoz. Ezek a következők: A Tenkes kapitánya kultusz, és a Siklói Vince-napi hagyomány.

Határidő: azonnal

Felelős: Siklói Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

K. m. f.

Riegl Gábor
polgármester

Nádoriné dr. Rohl Éva
jegyző

3. melléklet

Nyilatkozat

Alulírott Mojzes Tamás, Siklós Város Önkormányzatának alpolgármestere és Siklói Települési Értéktár Bizottság tagja nyilatkozom arról, hogy *a Javaslat a Tenkes kapitánya kultusz Baranya megyei értéktárba történő felvételéhez* elnevezésű dokumentumokhoz csatolt fénykép és írásos dokumentum felhasználható.

Siklós, 2023. 02. 21.

Mojzes Tamás
alpolgármester

JEGYZŐKÖNYV

Amely készült a **Siklósi Települési Értéktár Bizottság 2020. szeptember 24-én 08:30 órakor** megtartott ülésén, a Siklósi Örsi Ferenc Művelődési Központ irodájában (*Siklós, Kossuth tér 15.*)

Jelen van 3 fő (Mellékelt jelenléti ív szerint)

Napirendi pontok:

- A Siklósi Települési Értéktár Bizottság 4/2014.(III.5.), 6/2014.(III.5.), 8/2014.(III.5.), 10/2014.(III.5.), 12/2014.(III.5.) számú határozatainak megerősítése.
- A Tenkes kapitánya, mint kultusznak, a helyi és megyei értéktárba való felvétele.
- A Siklósi Vince-napi hagyománynak a helyi és a megyei értéktárba való felvétele.

Haraszti Attila elnök, az ülés levezető elnökeként megállapítja, hogy a bizottság 3 tagja jelen van, így az ülés határozatképes.

Az elnök felkéri Balázs Csabát jegyzőkönyv hitelesítőnek, aki azt elfogadja.

Haraszti Attila:

A Siklósi Települési Értéktár Bizottság 4/2014.(III.5.), 6/2014.(III.5.), 8/2014.(III.5.), 10/2014.(III.5.), 12/2014.(III.5.) számú határozatainak megerősítésére azért van szükség, mert a jelzett határozatokban a helyi értéktárba felvett és a megyeibe javasolt értékek még nem jelentek meg a megyei értéktárban. Erre történt kísérlet 2016-ban is, de most nyomtatékkal kérjük a megyei értéktárat, hogy pótolják az akkori mulasztást. A határozatok mögött lévő értékek a következők a határozat sorrendjét követve – Siklósi vár, Siklósi szerb templom, Siklósi római katolikus templom, Malkocs bej dzsámi, Siklósi református templom. *(Dokumentáció mellékelve)*

A Siklósi Települési Értéktár Bizottság 3 igen szavazattal meghozta következő határozatát:

Siklósi Települési Értéktár Bizottság

2/2020.(IX. 24.) számú határozata:

A Siklósi Települési Értéktár Bizottság javasolja, hogy a 4/2014.(III.5.),6/2014.(III.5.),8/2014.(III.5.),10/2014.(III.5.), 12/2014.(III.5.) értéktári határozatokat ismét tárgyalja a megyei értéktár bizottság, és az azokat tartalmazó értékeket vegyék fel a megyei értéktárba.

Határidő: azonnal

Felelős: Siklósi Települési Értéktár Bizottság,
Haraszti Attila elnök

A Siklósi Települési Értéktár Bizottság 3 igen szavazattal meghozta következő két határozatát:

Siklósi Települési Értéktár Bizottság

5/2020.(IX. 24.) számú határozata:

A Siklósi Települési Értéktár Bizottság felveszi a Siklósi Vince-nap hagyományát a kulturális örökség szakterületi kategóriában a Siklósi Települési Értéktárba.

Határidő: azonnal

Felelős: Siklósi Települési Értéktár Bizottság,
Haraszti Attila elnök

illetve:

Siklósi Települési Értéktár Bizottság

6/2020.(IX. 24.) számú határozata:

A Siklósi Települési Értéktár Bizottság javasolja a Siklósi Települési Értéktárba felvett, „Siklósi Vince-nap hagyománya”, mint kulturális örökség szakterületi besorolású nemzeti érték felvételét a megyei értéktárba.

Határidő: azonnal

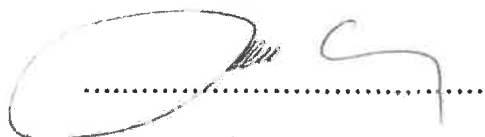
Felelős: Siklósi Települési Értéktár Bizottság,
Haraszti Attila elnök

Ezt követően más javaslat vélemény nem érkezett. A levezető elnök, Haraszti Attila megköszönte a bizottság munkáját, és jelezte, hogy más napirendi pont, egyéb kérdés, észrevétel nem lévén a Siklósi Települési Értéktár Bizottság ülését berekeszti.

Siklós, 2020. szeptember 24.

Haraszti Attila elnök

Jegyzőkönyv hitelesítő